

**AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ
v PRAZE**

**divadelní fakulta
katedra teorie a kritiky
116 65 Praha 1, Karlova 26**

Doktorand: Lukáš Brychta   **Obor:** Teorie a praxe divadelní tvorby
Oponent: prof. Jaroslav Etlík

POSUDEK ŠKOLITELE DISERTAČNÍ PRÁCE

Název práce: **DIVÁK NA HRANĚ HRY A KAŽDODENNOSTI
K teoretickým náhledům na diváctví a divadlo**

Je nesporné, že úvaha Lukáše Brychty má vysokou úroveň, a nemohu ji tedy hodnotit jinak než kladně. Disertační práce, kterou doktorand k obhajobě předkládá, splňuje všechny nároky, které jsou na vysoké škole na disertační práci kladeny, a podle mého názoru v řadě ohledů tyto nároky dokonce mnohonásobně překračuje. Brychtova práce představuje rozsáhlý, ucelený a teoreticky fundovaný pohled na fenomén diváctví v divadle v celé jeho komplexnosti. Úvaha je napsána živě, nešetří konkrétními příklady, současně s tím však přesně vymezuje a průběžně precizuje problematiku u nás dosud v takovém rozsahu nezpracovanou. Doktorand se navíc pokouší vytvářet si k tomuto stále ještě málo probádanému tématu dokonce i vlastní pojmový aparát, což považuji za velmi důležité a cenné. Autor v tomto postupu nezapře svůj dlouhodobý zájem o imerzivní divadlo a o takové pojmy jako pervazivnost, či o různé paradivadelní aktivity, včetně rozličných typů tzv. larpových her apod., ale nezapře ani svou pedagogickou praxi, kterou už po nějakou dobu vykonává jak na katedře teorie a kritiky, tak i na katedře alternativního a loutkového divadla, kde často v rozpravě s posluchači zkusmo nahmatává nové myšlenky a zkouší nová řešení. Brychtova analýza představuje zároveň uvedení tématu nejen v estetickém a uměleckém kontextu, ale dotýká se i souvislostí politických, filozofických, sociologických, psychologických atd., a to ve šťastné symbióze konkrétních analýz a specifického tématu

Autor rovněž důkladně nastudoval řadu domácích i zahraničních odborných publikací i statí, o nichž ale ve své práci pouze nereferuje, nýbrž nakládá s nimi, tak, aby lépe a v ostřejším světle ozřejmily jeho vlastní úvahy a řešení. S výslednou podobou práce jsem nakonec nadmíru spokojen. Zároveň ale nebudu zastírat, že

mám k práci i určité výhrady, i když se dotýkají většinou jen okrajových témat a jsou tedy spíše kosmetického rázu. Tak například během psaní disertační práce jsem Brychtovi vytýkal řadu nedostatků a poměrně závažných nepřesností, které se vyskytovaly v jeho pokusech o výklad některých pojmů převzatých ze strukturálně – sémiotické tradice české divadelní terminologie. Autor řadu z těchto výtek dodatečně opravil, nicméně v některých případech mé připomínky stále platí. A na závěr si neodpustím ještě jeden malý dovětek. Přinutit doktoranda, aby práci dotáhl až k tomuto výslednému, tedy kompaktnímu, teoretickému tvaru nebylo vždy jednoduché a někdy se tak dělo i za cenu tvrdých vzájemných mikrosoubojů o některé Brychtovy až příliš metaforické vize a příliš voluntaristickou interpretaci některých myšlenek Mukařovského, Zicha, Osolsoběho, ale i mých vlastních. V průběhu času bylo zkrátka stále patrnější a patrnější, že doktorand se orientuje mnohem lépe v anglo – americkém teoretickém prostoru, než v tom českém, z čehož vplynuly i další školitelské postupy: vysvětlování, vracení textů a mnoho poznámek a přepisování. Nicméně výsledkem je nakonec skutečně výborná práce, otevírající další možnosti domýšlení. Jsem přesvědčen, že práce svou úrovní aspiruje na vydání v knižní podobě, je však potřeba ještě dalšího upřesňování a určitých korekcí Brychtou dosud navrhovaných řešení.

To všechno jsou ovšem jen drobnosti, které nic nemění na tom, že Brychtova práce je (spolu s nedávno knižně vydanou úvahou Víta Neznala) jednou z nejlepších disertací, které jsem měl možnost v posledním desetiletí vést. Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji udělit Lukáši Brychtovi titul doktor.

prof. Jaroslav Etlík

.....

Datum: 13. 9. 2021

podpis